

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi si Dumineca.

Pretulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Trieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si po la dd. correspondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retranitu.

Nr. 17.

Joi, 28 Februaru II Martiu

1880.

Modus vivendi?

Brasiovu 27 Februaru v. 1880.

Sunt vreo câtiva ani de candu, avendu întâlnire în Viena c'unu funcționarului înaltu unguru, care tocmai din Transilvania, unde a fostu înscrisu de către guvernul cu-o misiune speciala pe timpul alegerilor, amu schimbatu câteva cuvinte cu elu și asupra situațiunei politice din patria.

„M'am convinsu“, dise elu către scriitorului acestor sire, „că Românii ardeleni sunt în adeveru foarte nemulțamiti cu situațiunea ce li s'a creatu“ — „Apoi de ce nu faceti, că se fia mai multiamiti, acésti'a depinde numai dela dvóstra? fú respunsulu. — „Asia e“, dise elu, „recunoscú că pēna acuma guvernulu n'a facutu nimicu pentru Romani, unde i-a și mai remasu timpu se se ocupe și de Transilvaneni, nu vedi dt'a câte lupte avem cu Austri'a, cu Croati'a s. a.; indata ce vomu regulá insecesiunile mari ce ne preocupá acuma, ne vomu poté ocupá si de sórtea Transilvaniei și asia speru, ca în curēndu se va face ceva și pentru conatiunalii dvóstre.“

Dupa cumu ne-amu convinsu mai târdiu, în cercurile influente maghiare pe atunci în adeveru se venia întreba, că în ce modu s'ar' poté încheia pacea efțina și cu Românii din Ardealu. Curențulu acésti'a conciliatoriu inse a duratu puținu timpu, când, că a fostu foarte slabu, si a urmatu ceea ce în viața comună se întempla atātu de adese, că maghiarii au uitatu de tóte câte si le-au fostu propusu într'unu momentu de buna inspirațiune.

Ce nu póte uitá omulu, candu e cu prea multe felurite ocupatu! Pe langa afacerile cu Austri'a și cu Croati'a s'au mai adausu și încercăturile orientale, a venitu apoi resbelulu Russiloru și alu Romaniloru cu Turcii, acésti'a a produsu resbelulu simpatielorului pentru beligeanti și cestiunea bosniaca, ear' nou'a stare de lucruri a datu guvernului Tisza impulsulu a incepe campania în contra scótelorului romane și slave spre salvarea patriei. . .

Nu e mirare dér' că sub asemenea impregiurari maghiarii au uitatu de totu de Transilvania și nu s'au mai ganditu la aceea, că era o datoria suprema a lor, că se 'si îndrepte macaru în catuva pecatele, ce le-au comisu în contra numerosului elementu romanu din aceste tieri, de candu au luat frēnele guvernului în mână.

Situațiunea, în care se afla Maghiarii față de noi, le-a și înlesnit multu uitarea acésti'a, ei sunt datornicii nostri și este sciutu, că în interessulu debitorului zace întotdeauna de a face uitata datoria s'a. În casulu acésti'a celu ce are se pretinde este obligatu de a-i aduce aminte datornicului de plata, elu trebuie se presente politia și deca nu se solvesce trebuie se-o protesteze.

Si noi Românii amu fostu și suntemu datori se aducem aminte Maghiariloru la ori-ce ocaziune de ceea-ce ne datorescu cá la fia ai acestorului tieri. Nu voim se cercetam acuma, deca si încātu amu respunsu acestei datorie, constatam numai, că atitudinea noastră trebuie se fia cu atātu mai energica și resoluta, cu câtu scim, că compatriotii nostri sunt mai rei la plata.

„L'appétit vient en mangeant“, care va se dice cu cuvinte aplicate la giurstarile noastre: poft'a de maghiarisare cresce pe di, ce merge. Maghiarii nu numai, că nu se gandesc în momentele de lagă de a ne face dreptate, dér' incuragiati de unele successe dubie, ce le-a avutu agitațiunea maghiarisatōre ici și colo, sunt decisi a merge pēna la estremu. Deja acuma ni se impune unu planu de invetiamentu, prin care în scótele noastre poporale se reanacu orele destinate pentru limb'a materna dela 12 a 8 și din 32 ore pe septemana se cere, că 25 ore se fia consacrate studiului limbei maghiare. Acésti'a este maghiarisarea pe față a scótelorului romane, este încercarea de a face unu pasu mai

departe decâtu concede însusi legea asupritōre votata în vér'a trecuta. Unde voru se mai ajunga lucrurile la noi deca regimulu unguru va merge totu asia înainte pe povēnisiulu fatalu pe care a apucatu? Cne va se 'lu mai opréscá în pornirile sale nefaste, deca nu unanim'a vointia și resolutiune manifestata de către popórele amenintiate în lupt'a legala pentru dreptu și nationalitate?

E straniu a vedé în asemenea momente, candu amu trebui se ne încordam mai multu tóte potērile morale spre a resiste torentului stricătiosu, cumu chiaru și unii ómeni de buna credinția lasa a fi amagiti prin vocea Sirenelorului de prin Clusiu și Budapest'a, cari pe ruinele drepturiloru noastre canta versulu infratirei și alu bunei întielegeri.

Da! cine nu doresce se vina imperati'a pacii și a întielegerei fratiesci între popórele multu cercate ale acestorului tieri, cine nu ar' voi se le véda odata traindu laolalta în fericire. Pentru cá inse se se creeze o asemenea situațiune de invidiatu, nu e de ajunsu a asigurá prin câteva articlii oficiosi tramisi la „Journal des Débats“ și alte diare straine, că nationalitatile din Ungari'a traiescu în deplina multiamire. Cu fericirea pe chartia nu se mai potu guverná în diu'a de astadi popóre concscii de drepturile și chiamarea lor.

Trebuie se se afle unu „modus vivendi“ între Maghiarii și Romani, dicea mai eri unu d. correspondentu alu nostru. Frumósa dorinția, dér' cine se-o puna în lucrare, noi, a carora desvoltare nationala voiescu se-o sugrume acuma cu totulu?

Dér' ce se ne mai si perdemu timpulu cu dorinție desierte, cari n'au nici o basa în starea reala a lucrurilor. Se documenteze Maghiarii mai antaiu macaru printr'unu singuru faptu însemnatu, că voiescu se traiésca cu noi în buna întielegere. În politica valoréza numai faptele, nu frasele frumóse, aceste din urma potu avé numai scopulu de a servi de cleiu pentru a prinde paseri!

Cronic'a evenimentelorului politice.

Cu ajutoriulu Croatiloru și alu mameluciloru ministeriulu Tisza a capetatu unu votu de încedere, propunerile membriloru opostiunei, prin cari se exprima neincrederea în guvernulu actualu fiindu tóte respinse.

Ministrulu presiedinte Tisza, luandu cuvintulu spre aperiarea guvernului, respunde mai antaiu la atacurile comitelui Apponyi și ale lui Simonyi apoi dice: d-vóstra imputati guvernului, că inca nu si-a perdutu încrederea în viitoriulu natiunei, eu inse sunt de parere, că tiera numai dela aceea póte asteptá, că voru delaturá relele, cari posedu inca pe deplinu acésti'a încedere. Trecēndu apoi la cestiunea administratiunei dice, că unii deputati opostiunali si-au schimbatu pãrerile în privinti'a acésti'a, deca guvernulu ar' fi facutu asemenea i s'ar' fi luat în nume de reu. Si ce cere program'a lui Szilágyi? Ea cere reform'a administratiunei pe bazele esistente reale cere, cá la esecutarea reformei se se ié în consideratiune nu numai interesele unei ginte ci interesele întregi poporatiuni; cere a se introduce tribunale administrative, cere mai departe, că politia se incete de a fi comunala devenindu unu organu alu statului. Cine nu le cere tóte aceste? Cuvinte frumóse teoretice inse nu facu inca o programa. De alta parte n'are se observe nimicu la aceea, că administratiunea se fia adusa într'unu contactu mai de aprópe cu administratiiei. Incātu din terminii usitati produsu de d. Szilágyi s'ar' poté conchide asupra sistemului, planurile de reforma ale d-sale ar' produce o confundare nespusa a administratiunei de statu cu administratiunea comunala. Ce se atinge de cualificarea amplotiloru și de strafarmarea politiei în organu alu statului, acésti'a s'a luat în seriósa desbatere de către ministeriulu de interne.

D-lu Tisza finesce asia: „Deputatulu Szilágyi dice, că natiunea, deca ar' pasi inaintea acestei camere si ar' fi întreba, deca possede încedere în guvernulu actualu, ar' respunde c'unu Nu unanimu. Nu sciu cumu se va exprima astadi opiniunea publica a camerei în cestiunea de încedere; de aceea inse sunt convinsu, că tiera, fiindu întreba, că are séu nu încedere în barbatii opostiunei, a' dá asemenea unu respunsu negativu. — Intre aplausele mameluciloru recomenda apoi d-lu Tisza budgetulu, spre primire.

Dupa acésti'a urméza votarea; budgetulu se primisce de basa a desbaterei speciale cu-o majoritate precumpenitōre. Propunerile de resolutiune ale lui Helfy și Apponyi se respingu și votarea nominala asupra propunerei lui Simonyi avú urmatoriulu resultat: Din 445 deputati votara 222 cu b a s i 174 cu dá, absentii au fostu 40 deputati, presiedintele n'a votatu. Propunerea lui Simonyi se respinse prin urmare cu-o majoritate de 48 voturi.

Cetimu în „Mon. Rom“:

D. C. Esarcu a avutu onorea de a fi primitu, în diu'a de 4 Martiu st. n., în audientia solemnă de M. S. Regele Eleniloru și i-a ramisu scrisorile de creantia, prin care este acreditatu, de A. S. R. Domnulu Romaniloru, în calitate de ministru resiedinte alu Romaniei, pe langa M. S. Regele Eleniloru.

D. Calimaki-Catargi, tramisu în misiune speciala la Bruxelles, a avutu onórea de a fi primitu în diu'a de 4 Martiu st. n., cu ceremonialulu usitatu de M. S. Regele Belgiloru, pentru a'i notificá independința Romaniei. Cu aceeași ocaziune tramisulu romanu a remis Maiestatii Sale marea cruce a ordinului „Steu'a Romaniei“, împreuna cu o scrisóre din partea A. S. R. Domnului Romaniloru.

Alteti'a S'a Serenisima, Carolu III, Principele de Monaco, a bine-voitu a numi pe d. Marquis de l'Aubespine-Sully, în calitate de insarcinatu de afaceri alu principatului în Romani'a. D. Marquis de l'Aubespine-Sully a remis scrisorile sale de creantia d-lui B. Boerescu, ministrulu afaceriloru straine, Vineri la óra 1 d. m.

„Le Temps“ publica urmatōrea telegrama din Viena, cu dat'a de 2 Martiu:

D. Balaceanu a înmānatu eri baronului de Haymerle o nota, care multimesce imperatului Austriei pentru spriginulu și concursulu seu în afacerea recunóscerii independinței Romaniei. Not'a se încheie prin protestari de buna vecinatate și de amicitia sincera pentru Austri'a și prin asicurarea, că Romani'a va constitui de aci înainte unu elementu de ordine și de pace în Orientu.

Cu privire la rescumperarea cailorului ferate romane publica „Monit.“ urmetōrea telegrama a comissariloru romani din Berlinu către presiedintele consiliului:

„Astadi s'a tienutu adunarea generala a actiorariloru sub presiedinti'a d-lui Hausemann. Cas'a Iacob Landau, prin reprezentantele seu Kaufmanu a presintatu o protestare, care a fostu respinsa cu vigóre de mai unanimitatea actiorariloru presinti. Numerulu actiuniloru reprezentate erá de 325, 923. Din acestu numeru 224,837 au luat parte la votu și 306,888 (reprezentate prin 180 de purtatori) s'au pronuntiatu pentru conventiune și modificarea statutelor, ear' 17,949 (reprezentate prin 33 de purtatori), au fostu contr'a. Numerulu actiuniloru depuse deja pentru schimbu este de 103,082,700 mārci din 194,633,400 mārci, actiuni primitive, și de 23,441,850 mārci din 38,307,600 mārci actiuni de prioritate, adica unu totalu de 127,423,550 mārci din 232, 941,000, cure compunu capitalulu totalu alu Societatiei, adica, avemu deja majoritatea actiuniloru. Impresiunea este favorabila și satisfactiunea generala.

Comissarii guvernului: Sturdza, Calenderu.

Dela Berlinu se anuntia: Comitetele de Weshelen, numitu ministru plenipotentiaru alu Germaniei în Romani'a, a plecatu astadi la Bucuresci. — Reichstagulu a tramisu la o comisiune de 14 membri proiectulu privitoriu la prelungirea legi în contra socialistiloru. În discussiunea ce

a precedat votul, comitele de Enbenburg, ministrul de interne a disu, că eră cu atātu mai urgentu de a votá acęsta prelungire, cu cātu acuma organulu oficialu alu socialistiloru a proclamat unu resbelu pe fația in contra legiloru țierei. Acestu singuru lucrū justifică mesurile reclamate de guvern, — „Nordd. allg. Ztg.“ desminte, că printrulu de Bismarek ar' fi fostu in patu la cea din urma visita ce i-a facutu imperatulu Germaniei.

Cestiunea estradarei lui Hartmann, care a nelinistitu atātu timpu spiritele din Franția, s'a resolu în fine in sensu liberalu republicanu. Consiliulu de ministri francesu a hotaritu pe bas'a raportulu ministrulu de justitia Cazot, care ceru neestrada, nefiindu indetulu de satisfacătoru probele de identitate si culpabilitate, că Hartmann se nu fia estradatu si a incunosciiatiu despre acęst'a indatu pe ambasadorulu rusescu. Consiliulu a decisu totodata, că Hartmann se fia isgonitu din Franția, se fia dusu la portulu canalulu La Manche, de unde se va imbarcá spre a merge in Angli'a. Hartmann, liberatu, a si plecatu imediatu la Dieppe, de unde s'a imbarcatu pentru Angli'a.

Se 'ntielege, că acęst'a decisiune a Guvernulu francesu nu a potutu se placa ambasadorulu rusu Orlov, nici Curtii din Petersburg. Der' Franția n'a potutu lucrá altfelu fara a se compromite că republica ceea ce este in fația lumei si de aceea dnii Russi voru trebui se se mai linisteasca in privint'a acęst'a.

Se telegrafęza din Geneva (5 Martiu): Din sorgintea cea mai buna se asigura, că tóte scirile despre prinderea Vieriei Sassulici in Petersburg sunt inventate. Dela sosirea ei aci din Londra, unde fugise cu cincii amici, ea se afla la Geneva sub unu nume francesu, ocupandu-se cu lucrarile literare si că colaborátore a diarulu ultraradicalu „Revolté“, fiindu in relatiile cele mai intime cu siefulu redactoru alu acęstui diaru, anume Principele Capotchin, cunoscutu aci sub pseudonimulu de Levahoff, unu frate alu fostulu guvernatoru de la Harcov, care a fostu asasinatu de către nihilisti. Se crede, că o excursiune ce dęnsa a facutu la Zürich a provocatu acęst'a falsa scire.

Se anuntia din Petersburg (4 Martiu): A sęra tardiu s'a arestatu unu siefu de sectie din ministerulu de interne, si imediatu dupa acęst'a a fostu arestati o multime de functionari din aceeași sectie. Se sustiene, că polit'a secreta a isbutitu de a urmari firulu conspiratiei pęna in cercurile functionariloru celoru mai inalti, dintre cari unii a ranguri de consilieri de stat. Totodata s'au trimisu mai multe despartiri de gendarmi in strada „milioneloru“, sub conducerea mai multoru oficeri si functionari politianesci, si a facutu atâtea arestari, in cātu jumetate din populati'a acelei strade a fostu aruncata in aresturile cetatiei Petru si Pavelu. Descoperirile facute de gendarmeria sunt fótte pretioșe. Intre altele, s'a gesitu o multime de materii de esplosie, bombe, rachete si alte asemenea, precum si diferite hartii, din cari resulta că „buntarii“ (stang'a extrema a nihilistiloru) au hotaritu se arunce in aeru tóta capital'a. Din cauza acestora, panic'a cresce neincetatu, in cātu familiile avute continua a parasi orasiulu.

Franci'a si Germani'a

Cu cātu popórele Europei simtu mai tare trebuint'a unei páci durabile, cu atātu sunt aplicate a observá cu cea mai mare atentiune pęna si cele mai neinsemnate schimbari in relatiunile dintre Franția si Germani'a. Ori din ce punctu de vedere ar' judecă cineva astadi situatiunea politica a Europei, unu faptu nu-lu va poté negá si acestu faptu este, că in relatiunile mai bune sęu mai rele ale acestoru dőue state mai puternice din apusulu Europei zace sőrttea pácii sęu a resbelulu in Europ'a. Lucrurile standu odata astfelu nu este nici o mirare, că unu evenimentu, — fia elu celu mai neinsemnatu, — ce privesce situatiunea reciproca a vechiloru rivali, se capete numai decātu o insemnate deosebita. Nu de multu, candu eră vorba de retragerea actualulu ambasadoru francesu de Saint-Vallier din Berlinu, nu a fostu óre intręga Europa cutrierata de floirii resbelulu? Abia si-a venitu in fire din momentan'a spaima si astadi de nou este amenintiata — de a cadé in ametiala. Ambasadorulu germanu principele Hohenlohe este rechiamatu la Berlinu, pentru a conduce afacerile ministerulu de esterne pęna la reinsanatașierea principulu de Bismarek. Este de ajunsu atātu, pentru că nervós'a Europa se vęda de nou lucrurile sub culorile cele mai negre si se facu pentru unu

apropiatu viitoru conjecturile cele mai ingrigitóre. I se scóla perii in capu cugetandu numai la posibilitatea unei noi incailerari între cele dőue mari natiuni inarmate din crestetu pęna in tálpi. Ce e dreptu asemenea ingrigiri au potutu fi justificate pęna la unu punctu órecare prin impregiurarea, că Germani'a si-a mǎritu in modu simtitoru armat'a...

Ómenii de statu germani vediendu marea spaima a Europei nu intardiara a-o liniscí, cu ocașunea debateriloru novelii militare in parlamentu. Betranulu Moltke vorbi despre acęsta novela că si candu ar' fi fostu vorba nu de o inmaltire a armatei, ci dincontra de o reducere a ei. Este justu a recunósce, că conducătorii statulu germanu nu lasa se tręca nici una ocașione binevenita fara de a-si afirmá in modu neindoiosu sentimentele loru pacifice, si de a se esprimá in terminii cei mai amicali despre Franția si despre raporturile imperiulu germanu cu republic'a francesă. Iususi principele Hohealohe a espusu intr'o conversatiune cu unu redactoru alu diarulu „Le Gaulois“, fara nici-o reticentia diplomatica politic'a pacifica a Germaniei, fația de toti vecinii sei A negatu orice intentiune de a atacá pe vr'unulu, in acelasu timpu iase afirmá, că dęca imperiulu germanu isi maresce armat'a, apoi acęsta o face in singurulu scopu de a poté fi gata pentru a se aperá contra unui atacu, din ori-ce parte ar' veni elu. Germani'a nu cugeta de locu a ataca pe nici unulu din vecinii sei. Dincontra marea neliniste, ce pare a turmenta astadi pe intręga lume, ar' disparé indatu ce puternicii vecini ai Germaniei s'ar' poté dedá se-o privęsca fara ura si invidia, unita si puternica cumu i-se cuvine a fi.

Pentru a pune in lumina si mai mare bunele relatiuni diplomatice între cele dőue țieri dilele trecute, insusi imperatulu Wilhelm dimpreuna cu tóta famili'a imperiale a luat parte la prandiulu datu de ambasadorulu francesu. Se dice, că betranulu monarclu si-a datu tóta silinti'a se convinga pe D-lu de Saint-Vallier si pe poporul francesu despre pacificile si binevoítorele sale sentimente. Limbagiulu Imperatulu a fostu intru tóte o confirmatiune puternica a celoru afirmate de ambasadorulu sen dela Parisu. Imperatulu vorbi in termini fótte lingusitori despre presiedintele republicei Gręvy precumu si despre ministrulu seu presiedinte de Freycinet. Mai departe, pentru că absentia principulu de Bismarek se, nu fia reu interpretata, imperatulu insusi se facu interpretulu parerei de reu, ce semte cancelariulu, că ból'a l'a impededatu de a luá parte la acęstu prandiu. Dealtcumu principele Bismarek dupa asigurările oficiale inca este animatu totu de aceleasi sentimente, densulu inca voiesce pacea cu tóta lumea si in deosebí cu Franția: Se dice, că imperatulu a vorbitu cu voce tare, incātu toti cei presenti l'au potutu audi si intielege; se pare, că anume voiesce se dé o dovęda inaintea a numerosi martori despre sentimentele de care este animatu in privint'a natiunei francese.

Decumva fundamentulu tuturoru acestoru enuntiatiuni a fostu sinceritatea, apoi se poté afirmá; că Europa nu are a-se teme de izbucnirea in curęndu a unui resbelu între Franția si Germani'a. . . . Ferice de tine Europa!

Clusiu 2 Martiu st. n: 1880.

Prea stimat d-le Redactoru! Scirea imbucurátore despre recunóscea definitiva a independentei Romaniei si de către cele trei poteri mari — Franția, Angli'a si Germani'a, — ce strabatú cu iutiél'a fulgerulu prin tóta Europ'a: ne-a umplutu si pe noi, Romanii din Clusiu si d'impregiuru, de cea mai mare bucuria; nu pentru că acęsta scire ne-ar' fi surprinsu dóra si ne-ar' fi sositu pe neasteptate, căci noi amu fostu convinsi, că dreptatea si virtutea mai inainte sęu mai tardiu trebuie se triumfeze ori si câte piedeci i se voru pune in cale: ei pentru că adi suntemu in placuta positiune a vedé, cumcă acele piedeci sunt delaturate deja cu totul; fratii nostri de peste Carpate si-au ajunsu in fine scopulu urmaritu de seculi, pentru care n'au crutiatu nici unu felu de jertfa; tiér'a loru frumoșă dupa atati'a seculi de impil're, dupa atâte sacrificii mari, e recunoscuta in fine de către tóte puterile Europei, că statu liberu, independentu Acęst'a e cauza, ce ne-a umplutu animelę de bucuria, si ne-a facutu se uitamu pe unu momentu grigile si necasurile nóstre proprii. Si óre este anima romana, care se nu ia parte la acęsta bucuria generala?

Romanii din Clusiu, la iniciativ'a d-lui adv. Dr. Aureliu Isacu, indatu dupa sosirea sci-

rei imbucurátore au decisu a dá espressione bucriei loru nemarginite prin o convenire sociala. Permiteți-mi, d-le Redactoru, se ve descriu, cātu se poté de pe scurtu decursulu acestei serbari frumoșe nationale, de cari amu dorí se se tiena prin tóta partile locuite de romani, nu numai in Clusiu.

In 28 Febr. st. n. sēr'a la 8 óre sal'a spatios a hotelulu „Biasini“ eră mai plina de inteligentia romana din locu. Mai frumoșu a fostu reprezentata clas'a advocatiale si junimea dela universitate. Avuramu onóre a salutá in mndiuloculu nostru si pe doi romani stimati, din departare, de pe sieșulu Ungariei, si anume din Aradu: pe d-lu advocat M. B. Stanescu, si d-lu cand. de adv. Dr. Demetriu Selceleanu (cari ambii se afla, de câteva septemani deja in Clusiu pentru unele afaceri advocatiale).

Serbarea s'a deschisu printr'o cuventare medicoșă rostita de Dr. A. Isacu, in care salutandu frumoș'a cununa de óspeti, a aratatu scopulu convenerii, si-a esprima bucuri'a pentru succesele fratiloru nostri de peste Carpate, si-a finitu cu: „Straięsca Romani'a libera si independenta!“ In legatura cu acęst'a totu d-lu Dr. A. Isacu a propus se se tramita o telegrama de felicitare in Romania a d-lui presiedinte alu consiliulu de ministri I. C. Bratianu. Propunerea s'a primitu si cu executarea ei fure increditi d-nii advocati: M. B. Stanescu, Iuliu Coroianu, Vasiliu Almasianu si propunetoriulu, cari apoi in diu'a urmátore au si trimisu telegrama, alu carei tectu suna astfelu: „D-lui primu-ministru I. Bratianu. Bucuresci. Din ocașunea completei recunóscea a independentei Romaniei primęsca guvernulu ei felicitările si espressionea viuei bucurii din partea Romaniloru Clusianii, intruniti cu scopu de a serbá acęstu actu de bun auguru pentru viitoru alu Statulu Romanu. Din incredintiare, Dr. Isacu.“ — Dupa primirea propunerei referitóre la acęsta telegrama, s'a datu cętire urmátorei telegrame sosite la inceputulu serbarei: „D-lui Dr. A. Isacu. Clusiu. Cu profundu respectu salutandu ide'a intrunirii ce serbari, primiti felicitările Romaniloru din Dev'a prin Longinulu.“

Dupa aceste cunoscutulu si talentatulu nostru june poetu, Petrudu, cet' o poesia a s'a ocașionala, care pentru efectulu generalu, ce-a produsu asupr'a ascultatoriloru, o lasamu se urmeze aci in totu cuprinsulu ei:

La Romani'a libera si independenta.

Salta si te veselesce adi o! juna Romania!
Fă-ti o di de serbatóre; — plans'ai destulu in robia,
Pęna lantiulu ti-ai sdrobotu! —
Canta adi voișe innuri cá-a sclaviei ęrna amara
A trecut de totu si sant'a libertatii primavęra
Si pe-alu teu plaiu s'a ivitu.

Libertatea-i curatu aeru, far' de care-o ginte piere;
Păne santa, ce nutresce si dá celuislabu putere,
A-si creá unu viitoru;

Grâu, ce cresce num'a in tiern'a cu viu sange ingrasata,
Si se sececa cu spad'a, candu furtun'a-i mai turbata,
Candu prin vēntu mii glontiiuri sboru.

Prin o astfelu de furtuna tu-ai trecut, o! Romania,
Si de spad'a-ti, ce la Plevn'a a trasnit in tirania,
Europ'a s'a uimitu . . .

Totusi cei mari câte piedeci ti-au vērttu in drumu de-odatu
Spre cunun'a libertatii cu-alu teu sange cumperata
Candu tu falnicu ai pasitu!

Sangele-ti versatu in lupta le-a parutu pré mica plata,
Au doritu inca adausu din alu teu trupu o bucata,
Mandrulu corpu ti-au mutilatu . . .

Si acestu actu de crudime te-a dorutu cu atātu mai tare,
Că flamendu de carnea-ti via fű chiar' prietinelu pe care
Tu de mórte l'ai scapatu.

Inse nici cu atata jertfa densii nu se 'ndestulira!
Din sangele, ce ti-remase, a nutri-vai, te silira
Pe veci mii de lipitori . . .

Te-ai supusu si la acęst'a suspinandu amaru . . . Si de
Dupa multe lacrimi, totusi virtutea-ti e coronata!
Au trecut cumplitii nori!

Ah! indar' a-ti vrutu, nori negri! se ucideti mandrulu șoșe
Va topitu a lui caldura! Adi pe bolt'a lucitóre
Elu suride mai frumoșu . . .

Esti libera, fii-c'a Romei! Esti stapan'a sőrtiei tale!
De-acum poti pasi voișă p'a culturei verde cale
Cătra scopu-ti gloriosu.

Libera, neaternata . . . Prin virtutea t'a divina
Din despretiuita sclava devenit'ai o regina
Respectata 'n resaritu;

Si salonulu Europei, locasiu splendidu de regine,
Unde n'aveai eri intrare: s'a deschisu adi pentru tine
Si in sinu-i te-a primitu.

Libera . . . dér' vai a vietii dile nu-su totu zimbitoré ! . .
Si de acum, se te scutésca de orcané stricatóre,
Altu bračiu nu-i, de càtu alu teu . . .
Duragiu inse ! Bunulu geniù, ce te scóse din robia,
Nici de adi n'o se te lase ! . . Cu tine va fi 'n vecia
Alu dreptatii Dumnedieu !

Sainte, mica tíera ! totu pe calea inceputa :
din valea suferintiei, unde-ai statu necunoscuta
Seculi, plangédu ne'ncetatu,
Vai sosi acusi lá culmea stralucita a marirei,
Unde suridindu te astépta diu'a, tronlu fericirei,
Si alu gloriei palatu.

Erái stea, acum esti sóre . . . Si lucirea t'a marétia
A stersu si din pieptulu nostru a 'ntristareá négra cétia.
Vediendu chipu ti zimbitoriu,
Ne simtimu mai tari in sufletu, uitámu jalea, dejosirea,
Chimurile, ce ne apésa : si gustámu adi fericirea,
Ce ne luce 'n viitoriu. —

Sábe astadi totu romanulu ! Salta, juna Romania !
Faci o di de serbatóre ! — Plans'ai destulu in robia,
Péna lantiulu ti-ai sdrobotu ! —
Faci adi voiose inmuri : cà-a sclaviei érna-amara
Fecutu de totu, si sant'a libertatii primavéra
Si pe alu teu plaiu s'a ivitu !

Dupa acést'a poesia corulu junimei universitare
a intonatu fórté frumusu càte-va càntece nationale,
precum : „Steu'a Romaniei“, „Canteculu gíntei
latine“, „Destépta-te romane“, etc.; — ér' dlu Dr.
D. Selceleanu a incantatu publiculu prin unu can-
tecu solo, si Beniaminu Popu, ascultatoriu de filo-
safia, a executatu pe violiua càteva melodii roma-
nesce pline de simtíre si expresiune. Tóte aceste
productiuni fura ascultate de publicu cu multa pla-
cere, si indelungu aplaudate.

Erá se uitu de toasturile insufletitóre, ce s'au
scénutu in acést'a séra frumósá : pentru Romania
libera si independenta, pentru principele si bar-
oniu ei de statu si pentru vestitii curcani, cari i-au
despótatu independintia, apoi pentru femeile romane,
cari au sciutu cresce fii asia de bravi, cum s'au
scénutatu ostasii romani la Plevn'a, Griviti'a, Rahova,
etc. Dintre toastanti amintimu in loculu primu pe
dlu M. B. Stanescu dela Aradu, apoi pe dnii Dr.
A. Isacu, I. Coroianu, P. Cuteanu, V. Nicóra, G.
Misióru si A. Popu.

Mai pe urma s'a sculatú d. capelánu gr. cat. din
Blasiu, B. Podób'a, si-a disu, cà nu voiesce a
cástá, ci a tiené unu parastasu pentru martirii
independintiei Romaniei, a binecuventá, cà preotu
grecescu, memori'a aceluor bravi luptatori romani,
cari si-au versatu sangele pentru libertatea patriei
loru. Astfelu serbarea frumósá s'a finitu printr'unu
scénu religiosu demnu de insemnatatea ei. Óspetii
la 12¹/₂ óre au parasitu sal'a insufletiti cu totii de
cástá semtiu de bucuria, ardiendu cu totii de a-
cástá doru, ce s'ar' puté exprímá prin aceste cu-
vinte : „Traiésca si in florésca Romania libera si
independenta !“ — Primiti, dle Redactoru s. c. l.
Unu participante.

Budapest'a 8 Martiu 1880.

Diuarulu „Observatoriulu“ din Sibiu, facédu unele ob-
servatiuni asupra balului romanescu din Budapest'a, si a-
vèdu puçina cunoscintia despre cele petrecute, a mersu péna
a trage la indoiéla caracterulu romanescu alu acestei petre-
cere si apostroféza pe Romanii de aici, cà ar' avé o tienuta
capotrívita si aru lucrá pe „ascunsu“. Invinovatesce apoi
pe arangiatori dicédu, cà s'au jocatú atâtea csárdasiuri càte
pentri romanesce.

Cu permissiunea d-vóstre, d-le Redactoru, 'mi ieau voia
a observá urmatórele : S'au jocatú cincii jocuri romanesce,
trei înainte de pausa si dóue dupa pausa. Mai multe nu
s'ar' fi potutu jocá la nici unu balu de elita curatu roma-
nescu, datu in Blasiu, Sibiu s'éu chiar' in vr'unu orasiu din
Romania. Balulu s'a inceputu cu „Ardelean'a, toti arangia-
tori sunt jumi romani si arangiaméntulu íntregu, precumu
coardele (rosiu, galbenu, vénetu) si comand'a a fostu roma-
nesca. Prin urmare nu se póte trage indoiéla, cà petrecerea
ar' fi fostu romanésca.

Dér' scopulu fiindu — catu pentru inundati — unu
scopu pnu umanitariu si deórece comitetulu arangiatoriu a
fostu atátu de fericitu, a poté avé de protectoru pe unu
membru alu augustei case domnitóre ; din aceste doue mo-
tive puternice comitetulu a trebuitu se invite si societatea
aristocratiei din locu, care începédu dela comitele Andrassy
si soci'a s'a, cu totii au primitu cu afabilitate invitarea nás-
tra romanésca, contribuindu pentru scopulu balului si ono-
randu-ne in numeru mare cu presentia.

Déca acést'a íntaluire a násra cu aristocratia de aici,
s'ar' avé urmarile sale si asupra politiceí, noi na potemu scii
atát'a se póte afirmá, cà o natiune, care isi scie afirmá
positiunea s'a pe terenulu socialu, va fi bagatu in sama si
pe terenulu politicu ! . . . . .

Deci nime se nu se téma, cà noi aici o mana de óme-
ni amu poté dá directiune politiceí prin petrecerile násre so-
ciali ; ori cà dóra amu compromite si periclitá interesele
nationali, avédu si dóue patronesse straine pe langa alte doue
románe . . . . . Z.

Pentru Romanii inundati din Transilvani'a si Ungari'a.

Naseudu 5 Martiu 1880.

„On. Redactiune ! Mai tramitemu aici inca **100,**
„un'a suta florini v. a. pe sém'a inundatoru, ro-
„gandu-ve ai pune la dispositiunea comitetului din
„Brasiovu. Numele contribuitoru urméza.

Gr. Moisiu, Vicariu. Ion Ciocanu.

Domnuiu (comit. Satmaru) 4 Martiu 1880.

Stimate Dle Redactoru ! Prin post'a de adi
am onóre a Ve transpune o colectu pentru inun-
datii din Transilvania in suma de 6 fl. v. a. dela
urmatorii : Ioanu Popu, proprietariu 2 fl. 30 cr,
Ipathe Teodoreanu invet. 30 cr. Giurco Nutiu.
economu 1 fl. Giurco Irinca Cioceanu Andrecoie
1 fl. Giurco Irinca Popu Georgias'a 50 cr. Giurco
Marica Cioceanu Georgias'a 50 cr. Giurco
Andreea 30 cr., economi si locuitori de aci si B.
B. Zalau 10 cr. Sum'a totala 6 fl. v. a.

Ioanu Popu
proprietariu.

Indolu, 1 Maritu 1880.

Domnule Redactoru ! Dela bravulu poporu din
Muntele Baisiórei, prin neobosit'a deligintia a preo-
tului Ioanu Marcu si a Judelui comunalu Vertán
Gligoru in consonantia cu ordinulu protopopescu
s'au colectatu spre scopuri filantropice 17 fl. 70 cr.
din care suma sum norocosu a Ve transpune 7 fl.
in folosulu fratiloru násri deveniti la totala mi-
seria prin esundarea apeluor. Déca unei comune
de munte, unde poporulu cu muca crunta si dili-
gentia de feru isi càstiga pánea de tóte dilele, i e
cu putintia a sacrificá spre scopuri filantropice, cu-
mu nu-arú sacrificá din prisosulu lorú locuitori
din comunele cele bogate de pe Campia, Ariesiu,
Muresiu, Térnava, déca preotii arú fi zelosi intru
implinirea oficialu ; — dá, ce n'ar' poté face in a-
cést'a directiune preotimea ambeloru confessiunii,
déca toti cà unulu fara pregetu ar' lucra in vini'a
Domnului, cà disu este : „Dela celu ce s'a datu
multu, multu se va cere, dela celu ce s'a datu pu-
çinu, pucinu se va cere.“

Petru Ales. Vlasc'a
V.-protopopu.

Péna acuma au incursu la Redactiunea „Ga-
zetei Transilvaniei“ in totalu **1614 fl. 64 cr.,**
franci **10,007 30 cent.** si **100 m'rci germane.**

(Va urmá.)

Apelu.*

Brasiovu, 21 Febr. (4 Martin) 1880.

Gratia generóseluor ofrande, ce ne-au incursu
si ne mai incurgu mereu de pretutindenea in favó-
rea inundatoru Romani din Transilvani'a si din
pártile unghurene, suntemu in fericít'a positiune de
a poté realisá in curéndu scopulu caritativu, ce ni
l'amu propusu.

La distribuie inainte de tóte va fi de lipsa a
procede dupa órecare plau de repartitia, pe bas'a
caruia delegatii comitetului nostru voru avé a di-
rige si a supraveghia la faci'a locului impartirea
ofrandeloru.

Deórace inse la impartire voimú se luamu in
drépta considerare, dupa putintia, tóte comunele,
càte au suferitu mai multu s'éu mai puçinu in ur-
m'a reversarei apeluor in dilele de 4 si 5 Decem-
bre n. 1879, si pentru cà nu cumva se trecemu cu
vederea vreó localitate, ce a fostu bántuita póte in
mesura mai mare cà altele de furi'a inundatiunei,
ne adresamu càtra toti Romanii inteligenti : preoti
proprietari, functiunari, comercianti, advocati, in-
vetiatori s. a. din acele comune, de unde nu ni
s'a datu inca péna acuma nici o informatiune, ro-
gandu-i, cà, in interessulu celor nenorociti, se bine-
voiesca a ne tramite fara cea mai mica întârziare
informatiunile necesare despre daunele caúsate prin
esundare.

In numele comitetului pentru inundati :

DIAMANDI I. MANOLE.

Dr. AUREL MURESIANU.

*) Diuarele romane din Transilvani'a si Ungari'a sunt
rogate a reproduce acestu apelu.

[Balulu de binefacere din Bucuresci.] Cetimú
in „Romanulu“ : Balulu datu aséra in Teatrulu celu
Mare sub inaltulu patronagiu alu M. S. R. Dóm-
nei in folosulu tieraniloru lipsiti de hrana si inun-
dati a trecutu peste tóte asteptarile. A dice, cà a
fostu splendidu, ar' fi prea puçinu. Totu ce capi-
tal'a are mai alesu se aflá adi-nópte concentratu in
sal'a Teatrului Nationalu. Logele erau tóte ocu-
pate ; sal'a érá asia de indesata, in càtu la ince-
putu cu mare anevointia se putea jucá. Cu tóte
astea, multiamita ingrijirei d-loru arangiatori, cari
si-au datu tóte silintiele de a face locu, s'a jucatú
fórté multu si cu mare aventu. A fostu o petre-
cere cum arare ori se presinta publiculu bucures-
cénu. Nici-o data frumosulu si aratosulu costumu
nationalu, purtatu de cea mai mare parte din dómne,
n'a impodobitu urme mai gratióse. Ceea ce a con-
tribuitu multu la succesulu balului, a fostu varie-
tatea si stralucirea costumeloru purtate de dómne ;
ceea ce 'i a facutu mai multu farmeculu, a fostu
veseli'a generala. Pe la 10 óre si jumetate au a-
parutu AA. LL. Regale ; Dóm'n'a intr'unu minu-
natu costumu nationalu, Domnitorulu in uniforma
de calarasiu. D-na Pia Bratianu, care facea ono-
rurile, s'a dusu, inscoçita de alte dómne din comi-
tetu, de a íntempínatu pe Augustii óspeti, ér' mu-
sic'a a intonatu imnulu nationalu. Indata dupa
sosirea AA. LL. Regale a începédu joculu printr'unu
valu si a duratu, cu celu mai mare avéntu si ve-
selia péna la 3 óre dimínetia. S'au jucatú in re-
petite rénduri jocuri nationale, la care participau
toti fara deosebire. AA. LL. Regale s'au asie-
diatu in midiloculu jucatoriloru si au privitu, cu
multiamirea pe fecie, la jocurile nationale. Cor-
pulu diplomaticu asistá in íntregulu séu la acestu
balu. D-na White si d-na Comitesa de Hoyos erau
admirabile in costumurile lorú nationale romanesce,
pe cari sciau se le póte cà nesce adeverate ro-
mane. Pre orchestra era asiediatá o magazia ín-
tréga de buchete si de bombóne. Multime de gra-
tióse dómne se transformasera in dómne de comp-
toriu, in folosulu saraciloru, oferindu Domniloru
flori si bombóne, in schimbulu unei generóse con-
tributiuni pentru cei in lipsa. Cine ar' fi potutu
se nu'si desierte pung'a, candu i se íntindea máni
atátu de incantátóre ! Intr'unu cuventu s'a facutu
totu posibilulu cá acést'a intrunire umanitara se
reusiesca si ne sentimú fericiti a poté afirmá, cà
silintiele dómneloru, cari au íntreprinsu si au or-
ganisatu serbarea, au fostu încoronate de celu mai
stralucitu succesu. A. A. L. L. Regale au asis-
tatu péna la 1 óra dupa miediulu noptii si s'au
retrasu, esprimandu cea mai deplina satisfacere.
Balulu de-aséra va remané multu timpu in memori'a
aceluor, cari au iuatu parte la dènsulu.

Bobot'a (Selagiu) 8 Februaru 1880.

(Reflecsiuni la Corespondint'a — de pe valea Crasnei 22
Decembre 1879 — subscrisa „Magureanulu“.)

Dupa modest'a 'mi opiniune diuaristic'a e forulu su-
premu apelativu ; la care recurgu fiii cutárei natiuni séu bi-
serice, spre a castigá remedie, pentru vindecarea radicala a
raneloru, ce au consumatu poterile vitali ale corpului morale car-
nia apartienú. Inse judece din cele mai josu ínstrate on.
publicu, cà óre „Magureanulu“ in articlu seu aparutu in
Nr. 2 a. c. a „G. T.“, — in care dupa ce aprobéza cele
publicate in Nrii. 89, 90, 91 ai „G. T.“ din a. tr. indege-
teze si densulu ran'a consumatóre de corpulu moralu alu die-
cesei gr.-cat. Gherlane — pe dreptu ori nedreptu susciene,
cà „in Gherl'a si-au pusu de cinosura se sugrume meritulu
si sciintia.“ Dupa multe invinuri facute fara nici-o
crutiare, bá si cu vatamea legiloru buneí cuviintie in faci'a
ven. guvernú diecesanu — coresp. me aduce pe mine de
esemplu spre confirmarea asertiunei sale. Cá se pasiescu in
arena faci'a cu „Magureanulu“ spre a respinge atacurile
tientite contra guvernului diecesanu nu potú, pentru cà n'am
dibaci'a de duelantu si nici de secundantu, asemenea aceluor
de cari póte dispune „Magureanulu“, apoi armele duellantiloru
trebuie se fia de acelasiu calibru si imprumutate din ace-
lasiu arsenalu, ear' arsenalulu armeloru morale e anim'a
omului, prin urmare eu din anima 'mi nu sum in stare de a
imprumatá armele, de cari a avutu placere a se folosí
„Magureanulu“ ; ci me restringu la persón'a mea atatuata pe
nedreptu. Inse, d-le „Magurene“, te asigurú, cà nu cores-
pondint'a d-tale me indémna se-ti respundu, ci datorint'a de
a-mi aperá numele nepatatu péna acuma, spre a informá pe
on. publicu cetitoriu, pe care voiesci a-lu seduce faci'a cu
persón'a mea, desi neinsemnata, inse cu-o activitate aprópe
de 28 ani, atátu cà preotu càtu si pe terenulu nationalu.

'Mi pare bine, cà me numesci moralistu si macaru de
ai fi si D'ta moralistu in íntielesulu strinsu alu cuventului,
inse ce credi, cà m'a adusu pe mine la aceea, cà se me facu
preotu moralistu in íntielesu eclesiasticu ? Indigentiele na-
tionei dupa catastrof'a dela 1848, candu in furi'a revolu-
tionei multe altare romane au fostu lipsite de preoti. Dupa

consiliulu demnului Metropolu Alesandru St. Siulatiu de pia memoria, cá gimnasistu absolventu m'amu resolutu, se me pregatescu cátu mai in graba, la carier'a preotiei. Dér' tocmai pentru cá amu fostu vestitoriulu moralulu adevratu alu lui Christosu a aflatu de bine mǎritulu guvernulu diecesanu a-mi conteri parochi'a Bobotei in 1872. . . D-s'a, cá in batere de jocu atinge, cá sub pastorirea mea Sioimusienii si-au cástigatu padure dela Domni. Ilu asiguratu si in casu de lipsa potu documentá, cá portandu processu, cá preotu din Sioimusiu la anii 1859—1868 in numele si in interessulu poporulu contra curtii Vesseleniana din Sibou am castigatu comunei si bisericiei o padure de aprópe 300 jughere si scólei 30 jug. Totu, cá moralistu dér' totodata si cá notariu in tractulu Notiegului in 1861, cá tramisu alu protopopulu Georgiu Stanciu, cercetandu socotelele bisericesci din parochi'a Cior'a, am adusu la evidenti'a averea bisericcesca tienuta de perduta pĕna atunci, in valóre de 200 fl. v. a. si 551 urne de vinu, éra in parochi'a Cuceu peste 200 fl. v. a. si 300 urne vinu. Cum am administratu in 1867 dela 10 Ian. pĕna la 10 Nov. tractulu protop. vacantu alu Notiegului arata actele officiése de atunci. In acelasi prin staruinti'a mea si esemplulu datu din parte-mi, s'au adunatu in parochi'a Cuceu intr'o Dumineca dela poporu 300 fl. v. a. spre augmentarea Capitalulu bisericescu din care suma s'a zugravitu biseric'a cu gustu asia cá póte servi de modelu pentru ori si care biseric'a din Silvani'a.

In parochi'a mea Sioimusiu am staruitu de s'au redicatu cas'a si tóte superedificatele parochiale s'au acoperitu si s'a zugravitu biseric'a, care desi e edificata dela anulu 1736, totusi pĕna atunci n'a fostu zugravita niciodata conformu ritulu nostru. In 1859 prin staruinti'a mea s'a intemeiata in parochi'a Sioimusiu unu salariu pentru invetiatoriu de 100 fl. v. a. si 50 metrete cereale. Nevoindu a mai osteni pretiuit'a atentiune a On. publicu cetitonu, — prin enumerarea fapteloru mele indeplinite cá fostu parochu alu Sioimusiu voiescu a areté, cá ce am lucratu, cá preotu in parochi'a Bobot'a, si dupa cum i place a me numi „Magureanulu“, cá „Padurariu si arendasiu in Bobot'a“.

Dice Dlu Coresp. „cá Bobotanii inca si-au cástigatu padure, care le-a secatu pungile si le-a golitu curtile.“ Ce cutezare din partea Coresp. a esi in publicu cu asemeni suspittonari rentatiése! Istoricultu scurtu alu padurei cumperate prin unii poporeni din Bobot'a este: cá densu facĕndu prevaricati'i in padurea posesoriloru Rabos Elek si Lajos s'au vediutu constrinsi de a-o cumpera. Vendietorii au intabulatu pretiulu cumperarei pe mosiile cumperatoriloru, acesti'a inse n'au destabilatu pretiulu solvitu si fiindu-cá nu solvisera tóta suma au devenitu improcessuati de cátra creditorii posesoriloru, dela cari au fostu cumperatu padurea. Inse desi poporeni mei n'au facutu acestu tĕrgu cu consilulu si invoirea mea, totusi acum am apelatu in caus'a loro si le-am scutitu mosiile de licitatiune.

Cá inspectoru alu padurei bisericiei, care computandu-se si partea comunei inca nesegregata face 1014 juguri séu cum me numesce Coresp. padurariu — am aperatu si aperu dreptulu de posesiune a bisericiei faci'a de comuna. Aflandu padurea bisericiei taiéta in modu neregulatu si devastata, in cointielegere cu vicariulu Silvaniie, care d'impreuna cu mine a visitatu tóta padurea, cu protopopulu tractuale cu curati'a bisericéseca si cu pretorele cercualu am inceputu a face taieturi regulate in padurea bisericiei si in acele conformu regulamentulu de silvicultura am opritu pasiunaritul. Lemne atátea am vendutu si taiatu din padure cáte s'au recerutu pentru acoperirea lipselor bisericiei, deórece contributiunea bisericéseca cu ecuivalentulu se urca preste 320 fl. v. a. afara de alte aruncaturi. De candu pastorescu eu parochi'a Bobotei s'a acoperitu scóla si popin'a bisericéseca, care era vis-à-vis de scóla, mai antaiu s'a prefacutu in bolta bisericéseca, dupa aceea in locuintia a cantorulu.

(Va urmá.)

Diverse.

[Principele mostenitoriu Rudolf] s'a logoditu cu principes'a Stefani'a Clotilda fiic'a regelui Belgiei. Princes'a este in etate de 16 ani.

[Listele de dare pentru case] privitóre la orasiulu Brasiovu si Stupini, Siéptemori, Dĕrste, Timisiulu de susu si de josu, sunt terminate si sunt espuse pĕna Luni in 15 Martiu a. c. dela 8—12 a. m. si dela 3—6 d. a. la oficiulu de dare orasianescu, strad'a, Caldarariloru Nr. 519, pentru cá fiacare se le póta vedé si, déca se semte prea incarcatu, se face obiectiunile sale eventuale pĕna la terminulu aratatu (15 Mart.) la primaria, reclamatiunile facute mai tardiu se resping. — Notiti'a acést'a o scótemu dintr'unn a-nunciu aparutu in „Kronst. Ztg.“ Este unu mare inconvenientu, cá nu se facu nici macaru in asemeni casuri insemnate comunicari necesarie si fóiei nóstre, care este singur'a fóia romanéseca in Brasiovu. Credemu, cá suntemu in dreptu a pretinde

acést'a in interessulu poporatiunei romane din Brasiovu si giuru.

[Venitul balulu] ce avu locu Vineri in Bucuresci, dupa cumu aflamu, se crede cá trece peste 20,000 franci. Ceea ce a contribuitu mai multu la acestu succesu a fostu fericit'a idea a dómneloru din societatea inalta de a vinde flori si bombóne.

[Balulu - Calicot] ce a fost arangiatu Sambata séra de cátra Reuniunea de gimnastica si cǎntari a reesitu fórtu bine. Era numai de doritu faci'a de scopulu filantropicu ce l'a avutu, cá se fia inca odata asia de bine cercetatu!

[Sodalii romani din Brasiovu] voru arangia Sambata séra la 1/13 Martiu in sal'a otelului Nr. 1 o productiune colegiala dupa urmatórea programa: 1. Cuventu de deschidere de D. Teodoru Popu, sodalu. 2. „Destéptate Romane“, de capel'a militară. 3. Chorulu Sodaliloru: „Nu te potu uitá“. 4. Declamatiune: „Intrarea triumfala a armatei romane in capitala Romaniei de D. J. Voicu, sodalu. 5. Capel'a militară. 6. Solo: „Auditi acolo“ D. Dum. Haller. 7. Declamatiune: „Doi lucratori“ de D. G. Oltean. 8. Chorulu Sodaliloru: „Hora Severinului.“ 9. Capel'a militară. — Dupu productiune petrecere de jocu. Inceputulu 7½ óre sér'a.

[Casuri de mórté.] In S. Uifaleu a repausatu Ioanu Balintu, proprietariu in Sasu Uifaleu, comitat. Dobáeci si in S. Sebesiu in etate de 76 ani. Decedatulu a fostu frate mai mare alu d-lui Simeonu cav. de Balintu protopopu in Rosii'a de munte.

In Versietiu a incetatu din vieatia la 6 Martiu a. c. Filipu Pascu advocatu, in alu 59-lea anu alu etatii sale.

[Balu.] In 6 Martiu, st. n. se va arangia in Sala Gimnasiala din Bradu unu balu, alu caruia venitu e destinatulu pentru fondulu bibliotecei gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu. Intrarea: 2 fl. de familia, 1 fl. de persóna. Ofertele atátu in bani cátu si in cárti suntu a se tramite la Dornulu Constantinu Costinuu, prof. gimnas. si la tempulu seu se voru publicá.

[Balu mascatu.] Reuniunea romana de cántari si de musica din Oravitia va arangia Dumineca in 14/2 Martiu 1880 in Oravitia unu balu mascatu impreunatu cu productiunea corulu vocalu in urmatórele piese comice-umoristice: I. „Botezulu“ Quartetu comicu, cantatu in timpu ce se va face conductulu mascelor. II. „Cisl'a“ séu adunarea betraniloru. Satira, quartetu si solo umoristicu. Eminentulu compositoriu romanu Dl. C. G. Porumbescu a avutu amabilitatea a concede reuniunii producerea acestei piese escelinte Cisl'a mai antaiu in Oravitia. Biletele se capeta la Dni Stepanu, Tieranu, Pociariu si Bogdanu; eara sér'a la cassa.

[Ofapta oribila a unoru banditi turci.] Diarulu „Cultur'a“ din Pitesci i se serie din Dobrogea: „In satulu Holtin'a, din Dobrogea, ce este fórtu aprópe de Dunare, se afla trasu la adapostu unu Caicu turcescu cu trei ómeni adica capitanulu calcului, fiulu capitanulu, si pilotulu; toti trei statéu aci cu calculu in marginea unei paduri, asteptandu desghetiarea Dunarei Joi 7 Februaru pe la órele 5 p. m. se pomenirá cu trei caletori despre Silistri'a, rogandu-i se le dea ospitalitatea pentru vr'o dóue óre, cáci sunt tare osteniti. Capitanulu i-a ospetatu cu multa bunavointia dupa obiceiulu turcescu, cáci Turcii sunt fórtu ospitalieri. Caletorii erau nesce tálhari turci; au siediutu pĕna la 8 óre, candu s'a intunecatu bine, si apucandu pe capitanu i-a taiétu capulu josu, au luat pe pilotu si dupa mai multa casna, i-au spintecatu pantecele; fiulu capitanulu, fiindu mai teneru si mai cu putere, a scapatu din manile loro si a datu fug'a in satu, sangele curgĕndu-i siróe, cáci totu corpulu éra numai intiepatu de cutitu. Viindu autoritatile competinte, au constatatu, cá tálharii au fostu in adeveru Turci, si cá au comissu crim'a sperandu, cá voru gasi bani in caicu, dér' n'au potutu gasi mai multu de trei sute cincidieci de lire otomane, pe care le-au luat tálharii impreuna cu alte lucruri ce au mai gasitu prin caicu. Mortii au fostu ingropati aci, cáci famili'a capitanulu turcu este in Trapezondia: ér' ranitulu este pusu spre cautare in spitálu; doctorulu inse spune, cá n'are sperantia de a'lu scapá. In satulu Holtin'a locuitorii sunt Romani si Bulgari; candu au vediutu pe procuroru au inceputu se se inchine si se strige, bine ai venit domnule, si bine cá a scapatu cu viétia si

ranitulu esta, cáci déca murea, nu avé, cine a spuna pe hoti, si éra se cada beléu'a pe capulu nostru; fiindu, cá asiá facu Turcii, se jefuiescu a unii pe altii, se omóra, cá canii si apoi striga, cá noi suntem tálharii si noi facemu tóte relele.“

[Propaganda nihilista] Cá probu cá propagand'a nihilista s'a intinsu si in provinciile cele mai departate, póte servi urmatórea descriere, ce face corespondentulu unuia din cele mai importante diare straine, trimisa din Varsavia. In nóptea de 10 spre 11 ale curentei, caraul'a satulu Rymki (districtulu Covno) observá lumina intr'un siopronu, care de curendu fusese inchiatu de unu barbatu si femeia necunoscuti. Caraul'a se apropiá de siopronu, cerĕndu cá se i se deschida; dér' éra nu primi nici unu respuusu si indata se stinse lumina. Caraul'a se duce se chame pe mai multu vecini in ajutoru „Reintorcĕndu-se la siopronu l'gasesce incuiatu. Se sparge indata usi'a, inse se afla nici unu omu intr'insulu. Raportandu acestu casu misteriosu Primarulu acest'a banu v'conspiratie, si vesti a doua di pe pristavulu (colonelelu politiei) de la Ianovo, care a si venit indata la faci'a loculu, insocitu de 10 soldati. Decĕndu-se cu totii spre acelu siopron, l'au gasitu earasi incuiatu. Soldatii si tieranii incungiaran siopronulu, pe candu colonelulu intrá in casut'a ce se afla in curte si pe care o gasi deschisa si desiertá. Elu se întórcé la siopronu, si ordona d'alu deschide cu fortia. In acelu momentu esi d'nauntru o descarcatura de pusca, si indata soldatii se arunca in interiorulu lui cu baionet'a. Indata aparura mai multi ómeni pe acoperisulu incepu a trage la focuri asupra soldatiloru, tieraniloru si asupra colonelulu. Soldatii respuusera la aceste focuri, fara a poté nemeri pe cine-va, pe candu unulu dintre tieranii de josu caduse deja mortu. Unulu din soldatii se urcă atunci pe acoperisulu pĕndu man'a pe capulu acelu necunoscutu si incepu intre dĕnsii o lupta crancea. Acelu necunoscutu scóte unu pumnalu si strapunge braçiulu soldatulu; acest'a inse curagiosu nu'lu slabesce, si amendo cadu josu de pe acoperisulu. La necunoscutulu s'a gasitu unu revolveru si unu pumnalu precum si 40,000 ruble in hartia. Prindĕndu-se si ceilalti patru fura toti legati si trimisi la Vilcomir. Ear' in siopronu s'au gasitu siése ladi cu dinamitu. Mergĕndu pe drumu spre Vilcomir, intr'o padure le esira inainte doue-dieci de ómeni necunoscuti, cari desarmara escort'a, luandu-i cele 40,000 ruble ce erau inaintate cá corpu alu delictulu si liberandu pe cei arestati.

[Definitiune curiosá a omulafara bani.] Omulu fara bani este: unu caru fara de róte, o casa fara de ferestre, unu scaunu fara de pícióre, e masa intiusa fara bucate, unu ou fara mediu, o lampa fara lumina, unu arbore fara frundie, o casatoria fara indestulare, unu erotoriu fara fórfeci, unu barbieru fara briciu, unu orologiulu fara aretatoru, o haina de érna fara captusiéla, unu ciubucu fara tiéva, o palaria fara pereti, o tabachere fara tutunu, unu pictoru fara penelu, unu nuvelistulu fara minciuni, o bute fara de fundu, unu jucatoru fara jucatóre, o epistola fara subscriere, unu lacu fara pesce, ochelari fara sticle, calaretiulu fara calu, unu paunu fara pene, unu actoru fara sufleru, o carte fara foi, unu Redactoru fara abonati, unu cutitu fara taisi, unu venatoru fara pusca, unu copistu fara condeiu, o víora fara corde, unu medicu fara bolnavi, unu advocatu fara clienti, unu preotu fara poporu, unu dascalu fara scolari.

„Dem.“

Se cauta unu forestieru!

Intendent'a Curtii princiare romane cauta unu forestieru bunu cu cunoscentie teoretice si practice care se cunósca totodata perfectu limb'a romana.

Ofertele sunt a se adressá la Administratiunea „Gazetei Transilvaniei“ in Brasiovu.

Cursulu la burs'a de Viena

din 9 Martiu st. n. 1880.

5% Rent'a charthia (Metallicques) . . .	71 20	Oblig. rurali ungare . . .	89.-
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu). . .	71 80	„ „ Banat-Timis. . .	88.-
Losurile din 1860 . . .	124.75	„ „ transilvané. . .	88.-
Actiunilebanceinacion. . .	835.—	„ „ croato-slav. . .	92.50
„ instit. de creditu . . .	299.20	Argintulu in marfuri . . .	—
Londra. 3 luni . . .	118.15	Galbini imperatesci . . .	5.57
		Napoleond'ori . . .	9.43
		Marci 100 imp. germ. . .	58.05

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gótt si fiu Henriu.